YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO

15 päivänä helmikuuta 2000 *

Asiassa C-169/98,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen neuvonantaja P. Hillenkamp ja oikeudellisen yksikön virkamies H. Michard, prosessiosoite Luxemburgissa c/o saman yksikön virkamies C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

kantajana,

vastaan

Ranskan tasavalta, asiamiehinään ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston jaostopäällikkö K. Rispal-Bellanger ja saman osaston ulkoasiainsihteeri C. Chavance,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Ranskan tasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen 48 ja 52 artiklan (joista on muutettuina tullut EY 39 ja EY 43 artikla) sekä sosiaaliturvajärjestelmien

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2 päivänä joulukuuta 1996 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 118/97 (EYVL 1997, L 28, s. 1), 13 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on edellyttänyt yleisen sosiaaliturvamaksun suorittamista Ranskassa asuvien työntekijöiden ja ammatinharjoittajien ansiotulojen ja niihin rinnastettavien tulojen osalta, vaikka kyseiset työntekijät ja ammatinharjoittajat eivät kyseisen asetuksen mukaan ole Ranskan sosiaaliturvalainsäädännön alaisia,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti G. C. Rodríguez Iglesias, jaostojen puheenjohtajat J. C. Moitinho de Almeida (esittelevä tuomari), D. A. O. Edward, L. Sevón ja R. Schintgen sekä tuomarit C. Gulmann, J.-P. Puissochet, G. Hirsch, P. Jann, H. Ragnemalm ja M. Wathelet,

julkisasiamies: A. La Pergola,
kirjaaja: apulaiskirjaaja H. von Holstein,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 4.5.1999 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset lausunnot,

kuultuaan julkisasiamiehen 7.9.1999 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan (josta on tullut EY 226 artikla) nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 7.5.1998 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Ranskan tasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen 48 ja 52 artiklan (joista on muutettuina tullut EY 39 ja EY 43 artikla) sekä sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2 päivänä joulukuuta 1996 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 118/97 (EYVL 1997, L 28, s. 1; jäljempänä asetus N:o 1408/71), 13 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on edellyttänyt yleisen sosiaaliturvamaksun (contribution sociale généralisée, jäljempänä CSG-maksu) Ranskassa asuvien työntekijöiden ja ammatinharjoittajien ansiotulojen ja niihin rinnastettavien tulojen osalta, vaikka kyseiset työntekijät ja ammatinharjoittajat eivät kyseisen asetuksen mukaan ole Ranskan sosiaaliturvalainsäädännön alaisia.

Yhteisön lainsäädäntö

2 Asetuksen N:o 1408/71 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Tätä asetusta sovelletaan kaikkeen lainsäädäntöön, joka koskee seuraavia sosiaaliturvan aloja:

a) sairaus- ja äitiysetuuksia;

b) työkyvyttömyysetuuksia, mukaan lukien ne joiden tarkoituksena on ansiokyvyn ylläpitäminen tai parantaminen;

c) vanhuusetuuksia;

d) jälkeenjääneiden etuuksia;

e) työtapaturma- ja ammattitautietuuksia;

f) kuolemantapauksen johdosta annettavia avustuksia;

g) työttömyysetuuksia;

h) perhe-etuuksia.

2. Tätä asetusta sovelletaan kaikkiin yleisiin ja erityisiin sosiaaliturvajärjestelmiin riippumatta siitä, ovatko ne maksuihin perustuvia vai maksuihin perustumattomia, sekä järjestelmiin, jotka koskevat työnantajan tai laivanvarustajan vastuuta, kun kysymys on 1 kohdassa tarkoitetuista etuuksista."

3 Asetuksen N:o 1408/71 1 artiklan j alakohdassa määritellään "lainsäädäntö" siten, että sillä tarkoitetaan "jokaisen jäsenvaltion osalta lakeja, asetuksia ja muita määräyksiä sekä kaikkia muita täytäntöönpanotoimenpiteitä, nykyisiä tai tulevia, jotka liittyvät 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin sosiaaliturvan aloihin tai järjestelmiin, tai 4 artiklan 2 a kohdassa tarkoitet[tuihin] maksuihin perustumattomi[in] erityisetuuksi[in]." *

* — Lainausta on hakasuluissa olevin osin korjattu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska asetuksen suomenkielinen versio on virheellinen.

4 Saman asetuksen 13 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jollei [14 c artiklasta] * muuta johdu, henkilöt, joihin tätä asetusta sovelletaan, ovat vain yhden jäsenvaltion lainsäädännön alaisia. Tämä lainsäädäntö määrätään tämän osaston säännösten mukaisesti.

2. Jollei 14—17 artiklasta muuta johdu:

a) jäsenvaltion alueella työskentelevä henkilö on tämän valtion lainsäädännön alainen, vaikka hän asuu toisen jäsenvaltion alueella ja vaikka hänen työnantajanaan toimivan yrityksen tai yksityisen henkilön kotipaikka on toisen jäsenvaltion alueella;

b) jäsenvaltion alueella itsenäisenä ammatinharjoittajana toimiva henkilö on tämän jäsenvaltion lainsäädännön alainen, vaikka hän asuu toisen jäsenvaltion alueella;

— — ".

* — Lainausta on hakasuluissa olevin osin korjattu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska asetuksen suomenkielinen versio on virheellinen.

Kansallinen lainsäädäntö

5 CSG-maksu on otettu käyttöön 29.12.1990 annetulla budjettilailla N:o 90-1168 (Ranskan tasavallan virallinen lehti JORF 30.12.1990, s. 16367). CSG-maksua koskevat, tässä asiassa merkitykselliset säännökset eli lain 127—135 § on otettu Code de la sécurité socialen (sosiaaliturvalaki) L. 136-1—136-9 §:ksi 22.7.1993 annetulla loi relative aux pensions de retraite et à la sauvegarde de la protection sociale -nimisellä vanhuuseläkettä ja sosiaaliturvan säilymistä koskevalla lailla N:o 93-936 (JORF 23.7.1993, s. 10374).

6 CSG-maksu koskee kaikkia luonnollisia henkilöitä, joiden verotuksellinen kotipaikka tuloverotuksessa on Ranskassa, ja sitä sovelletaan ansiotuloihin ja niihin rinnastettaviin tuloihin.

7 Code général des impôts'n (yleinen verolaki) 4 B §:n mukaan henkilön verotuksellisen kotipaikan katsotaan olevan Ranskassa, jos hän asuu tai pääasiallisesti oleskelee Ranskassa, harjoittaa Ranskassa muuta kuin sivutoimiseksi osoittamaansa ansiotoimintaa joko palkansaajana tai muutoin taikka jos hänen taloudellisen toimintansa keskus on Ranskassa.

8 CSG-maksu peritään omaisuustuloista, sijoitustuotoista sekä peleihin sijoitetuista tai peleissä voitetuista varoista ja lisäksi ansiotuloista ja niihin rinnastettavista tuloista, joihin kuuluvat ulkomailla saadut tai ulkomailta peräisin olevat ansiotulot ja niihin rinnastettavat tulot, jollei Ranskan tasavallan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tekemistä kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

9 Sosiaaliturvan rahoittamista vuonna 1997 koskevalla 27.12.1996 annetulla lailla N:o 96-1160 (JORF 29.12.1996, s. 19369) laajennettiin CSG-maksujen määräytymisperustetta ansiotulojen ja niihin rinnastettavien tulojen osalta niin, että määräytymisperuste sovitettiin suurelta osin toisen tänään annetun tuomion (asia C-34/98, komissio v. Ranska) kohteena olevan sosiaaliturvavelan kattamiseksi tarkoitetun maksuosuuden määräytymisperustetta vastaavaksi. CSG-maksu koskee näin ollen muun muassa palkkaa, ammattituloa, vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkettä sekä työttömyyskorvausta.

10 Lailla N:o 96-1160 muutetun Code de la sécurité socialen L. 136-8 III §:n mukaan CSG-maksujen tuotto menee Caisse nationale des allocations familiales -nimiselle perheavustusrahastolle ja Fonds de solidarité de vieillesse -nimiselle eläkerahastolle sekä lakisääteisiin sairausvakuutusjärjestelmiin.

11 Yleiseen sosiaaliturvajärjestelmään kuuluvien maksujen perimisestä vastaavat laitokset perivät ansiotuloja ja niihin rinnastettavia tuloja koskevat CSG-maksut niitä sääntöjä noudattaen sekä niitä vastuita ja seuraamuksia soveltaen, joita sovelletaan yleisen järjestelmän mukaisten maksujen perimiseen saman tulotyypin osalta. Näiden säännösten soveltamiseksi rajatyöntekijöille on asetettu velvollisuus ilmoittautua Union de recouvrement des cotisations de sécurité sociale et d'allocations familiales -nimisen sosiaaliturva- ja perheavustusmaksujen keräämisestä huolehtivaan organisaatioon kuuluviin toimielimiin.

Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

12 Komissio pyysi 25.11.1994 päivätyllä virallisella huomautuksellaan Ranskan hallitusta esittämään käsityksensä siitä, onko yhteisön oikeuden mukaista, että CSG-maksua edellytetään suoritettavan Ranskassa asuvien mutta toisessa jäsen-

valtiossa työskentelevien työntekijöiden ja ammatinharjoittajien ansiotulojen ja niihin rinnastettavien tulojen osalta, vaikka kyseiset työntekijät ja ammatinharjoittajat eivät asetuksen N:o 1408/71 mukaan ole Ranskan sosiaaliturvalainsäädännön alaisia.

13 Ranskan viranomaiset vastasivat 22.3.1995 päivätyssä kirjeessään, etteivät ne ole samaa mieltä komission esittämästä arvioinnista, joka koskee CSG-maksun — joka on sosiaaliturvamaksu — ja asetuksen N:o 1408/71 soveltamisalan välistä suhdetta, eivätkä varsinkaan yhden ainoan lainsäädännön soveltamista koskevan, 13 artiklassa vahvistetun säännön osalta. Ranskan hallitus päätti kuitenkin 28.11.1994 asiaa koskevan lainsäädännön uudistamista varten keskeyttää hallinnolliset toimenpiteet CSG-maksun perimiseksi niiltä, jotka saavat ansiotuloja tai niihin rinnastettavia tuloja ulkomailta.

14 Tämän keskeytyksen johdosta komissio lykkäsi päätöstään perustamissopimuksen 169 artiklassa tarkoitetun jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan mahdollisen kanteen nostamisesta, ja komission yksiköt pyysivät 21.3.1996 päivätyllä kirjeellä Ranskan viranomaisia ilmoittamaan CSG-maksun perimistä asianomaisilta työntekijöiltä ja ammatinharjoittajilta koskevasta tilanteesta ja ilmoitettujen uudistusten senhetkisestä vaiheesta.

15 Komissio ei pitänyt Ranskan hallituksen vastausta tyydyttävänä, minkä vuoksi se pyysi uudestaan 6.10.1996 päivätyllä kirjeellään Ranskan viranomaisia ilmoittamaan sille kuukauden kuluessa CSG-maksun perimistä asianomaisilta työntekijöiltä ja ammatinharjoittajilta koskevasta tilanteesta ja ilmoitettujen uudistusten senhetkisestä vaiheesta. Tähän kirjeeseen ei vastattu.

16 Komissio antoi 16.12.1997 Ranskan viranomaisille perustellun lausunnon sillä perusteella, että Ranskan tasavalta ei noudata perustamissopimuksen 48 ja 52 artiklaa eikä asetuksen N:o 1408/71 13 artiklaa edellyttäessään CSG-maksun suorittamista sellaisten työntekijöiden ja ammatinharjoittajien ansiotulojen ja niihin rinnastettavien tulojen osalta, jotka asuvat Ranskassa mutta eivät asetuksen N:o 1408/71 mukaan ole Ranskan sosiaaliturvalainsäädännön alaisia. Komissio kehotti Ranskan tasavaltaa noudattamaan perusteltua lausuntoa kahden kuukauden kuluessa sen tiedoksisaannista.

17 Koska Ranskan viranomaiset eivät määräajassa noudattaneet perusteltua lausuntoa, komissio päätti nostaa esillä olevan kanteen.

Kanne

18 Esillä oleva kanne koskee CSG-maksun perimistä vain siltä osin kuin perintä kohdistuu sellaisten Ranskassa asuvien työntekijöiden tai ammatinharjoittajien ansiotuloihin ja niihin rinnastettaviin tuloihin, jotka kuuluvat kyseisen jäsenvaltion verotuksen piiriin sellaisen ansiotoiminnan osalta, jota he harjoittavat tai ovat harjoittaneet toisessa jäsenvaltiossa, ja jotka tämän vuoksi ovat asetuksen N:o 1408/71 säännösten mukaisesti tämän työskentelyjäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmän alaisia.

19 Komission mielestä tämän maksun periminen merkitsee sosiaaliturvamaksujen perimistä kahteen kertaan, mikä on sekä asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan että perustamissopimuksen 48 ja 52 artiklan vastaista.

Asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan rikkomista koskeva väite

20 Komission mukaan CSG-maksu, jolla pyritään rahoittamaan useita sellaisia Ranskan sosiaaliturvajärjestelmän aloja, jotka on lueteltu asetuksen N:o 1408/71 4 artiklassa, on sosiaaliturvamaksu, joka kuuluu kyseisen asetuksen soveltamisalaan. CSG-maksun perimistä koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja prosessuaaliset säännöt, joiden mukaan tämän maksun maksamisvelvollisuutta koskevat erimielisyydet ratkaistaan ja jotka ovat samat kuin sosiaaliturvamaksuihin sovellettavat säännöt, vahvistavat, että CSG-maksun ja asetuksen N:o 1408/71 välillä on yhteys. Lisäksi se seikka, että ansiotuloista ja niihin rinnastettavista tuloista perittävä CSG-maksu on 30.12.1996 annetun budjettilain N:o 96-1181 (JORF 31.12.1996, s. 19490) mukaan osittain vähennettävissä tuloverosta, tukee komission käsityksen mukaan edelleen väitettä, jonka mukaan kyseinen maksu on luonteeltaan asetuksen N:o 1408/71 soveltamisalaan kuuluva sosiaaliturvamaksu.

21 Tämän vuoksi komissio katsoo, että periessään CSG-maksua Ranskassa asuvien työntekijöiden tai ammatinharjoittajien toisessa jäsenvaltiossa harjoittamasta ansiotoiminnasta saamista ansiotuloista tai niihin rinnastettavista tuloista Ranskan tasavalta ei ole noudattanut asetuksen N:o 1408/71 13 artiklassa vahvistettua yhden ainoan sovellettavan lainsäädännön sääntöä, koska näistä samoista tuloista on jo peritty sosiaaliturvamaksut työskentelyvaltiossa, jonka lainsäädäntöä yksin sovelletaan kyseisen 13 artiklan nojalla.

22 Ranskan hallitus painottaa, että oikeus sosiaaliturvaan kuuluu kansalaisen perusoikeuksiin. Tämän turvan on katettava koko väestö, sen on oltava hyvätasoinen, ja sen kustannusten on jakauduttava oikeudenmukaisesti kansalaisten kesken.

23 Ranskan hallituksen mukaan viimeksi mainitun tavoitteen saavuttamista ei voida varmistaa sellaisen rahoituksen avulla, joka perustuu yksin työtuloihin kohdistuviin sosiaaliturvamaksuihin, vaan sen on koskettava kaikkia tuloja. CSG-

maksu on, kuten sosiaaliturvavelan kattamiseksi tarkoitettu maksuosuus, josta on kyse edellä mainitussa asiassa komissio vastaan Ranska annetussa tuomiossa, toimenpide, johon on ryhdytty sosiaaliturvamaksujen muuttamiseksi asteittain veroiksi.

24 CSG-maksua on nimittäin erityispiirteidensä ja tarkoituksensa perusteella pidettävä verona, joka ei tämän vuoksi kuulu asetuksen N:o 1408/71 soveltamisalaan vaan kuuluu edelleen jäsenvaltioiden oman budjetti- ja sosiaalipoliittisen toimivallan piiriin.

25 Väitteensä tueksi Ranskan hallitus toteaa, että CSG-maksua peritään yksin sillä perusteella, onko verotuksellinen kotipaikka Ranskassa, olipa asianomaisen ammatillinen asema tai sosiaaliturvajärjestelmä, johon tämä kuuluu, muutoin mikä tahansa. Lisäksi CSG-maksun suorittamiseen velvolliset henkilöt eivät saa suorituksensa vastikkeeksi mitään sosiaaliturvaetuuksia, kun taas kaikki Ranskassa asuvat henkilöt — riippumatta siitä, ovatko he työssä — voivat asumisensa perusteella saada CSG-maksulla rahoitettuja, kansallisen yhteisvastuun piiriin kuuluvia sosiaaliturvaetuuksia eli perhe-etuuksia ja Fonds de solidarité de vieillesse -eläkerahaston maksamia etuuksia. CSG-maksujen perintää ja niiden tuoton käyttöä koskevat yksityiskohtaiset säännöt eivät kummatkaan muodosta yhden ainoan sovellettavan lainsäädännön periaatteen soveltamisen kannalta pätevää perustetta.

26 Ranskan hallitus tarkentaa, että asetus N:o 1408/71 ei sisällä "sosiaaliturvamaksun" määritelmää ja että siinä jätetään jäsenvaltioiden tehtäväksi päättää, mikä sosiaaliturvajärjestelmän vaihtoehtoisista organisaatio- ja rahoitusmalleista valitaan.

27 Jos Tanskan sosiaaliturvan pääasiallisesti veroihin perustuva rahoitusjärjestelmä on yhteisön oikeuden mukainen, kuten komissio toteaa, samaan ratkaisuun on Ranskan hallituksen mielestä päädyttävä myös CSG-maksun osalta. Ranskan hallituksen mukaan olisi kyllä ollut mahdollista huolehtia asianomaisten sosiaaliturvan alojen rahoituksesta korottamalla etenkin tuloveroa, jota Ranskassa

asuvat rajatyöntekijätkin maksavat. Ranska ei kuitenkaan ole valinnut tällaista järjestelmää, joka oli maksuvelvollisten kannalta "vaikeasti hahmotettavissa", jolloin tavoiteltu päämäärä olisi saattanut suurelta osin jäädä epäselväksi.

28 Ranskan hallitus korostaa vielä lopuksi, että CSG-maksu ei ole toimenpide, jolla pyrittäisiin kompensoimaan sitä, etteivät rajatyöntekijät kuulu Ranskan sosiaaliturvajärjestelmän piiriin eivätkä siten asetuksen N:o 1408/71 nojalla maksa sinne maksuja. CSG-maksu on nimittäin 7,5 prosenttia, kun taas sosiaaliturvamaksut yhteensä ovat 42 prosenttia maksuvelvollisen palkasta.

29 Tältä osin on todettava yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti, että kun työntekijän samaan tuloon kohdistuu sosiaaliturvamaksujen suorittamisvelvollisuus eri jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön soveltamisen vuoksi, vaikka vakuutettuna voi olla vain yhden ainoan lainsäädännön alaisuudessa, merkitsee tämä sitä, että työntekijältä peritään maksuja kahteen kertaan, mikä on asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan vastaista (ks. mm. asia 102/76, Perenboom, tuomio 5.5.1977, Kok. 1977, s. 815, 13 kohta ja asia C-60/93, Aldewereld, tuomio 29.6.1994, Kok. 1994, s. I-2991, 26 kohta).

30 On kuitenkin kiistatonta, että niihin henkilöihin, joita esillä oleva jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva kanne koskee, eli yhteisön kansalaisiin, jotka asuvat Ranskassa mutta jotka toisessa jäsenvaltiossa harjoitetun ansiotoiminnan johdosta ovat asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan mukaisesti vain työskentelyvaltion lainsäädännön mukaisesti vakuutettuja, kohdistuu — jollei Ranskan tasavallan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tekemistä sopimuksista mahdollisesti muuta johdu — työskentelyjäsenvaltiossa harjoitetusta ansiotoiminnasta saatujen tulojen osalta viimeksi mainitun valtion sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta johtuvien sosiaaliturvamaksujen lisäksi myös asuinjäsenvaltion lainsäädännön soveltamisesta johtuvia sosiaaliturvamaksuja eli tässä tapauksessa CSG-maksuja.

31 Ranskan hallituksen väitettä, jonka mukaan CSG-maksu ei sen vuoksi, että sitä on tosiasiassa pidettävä verona, kuuluisi asetuksen N:o 1408/71 soveltamisalaan, jolloin sitä ei koskisi sovellettavien lainsäädäntöjen kumuloitumiskielto, ei voida hyväksyä.

32 Maksun luokitteleminen kansallisessa lainsäädännössä veroksi ei merkitse sitä, etteikö sen voitaisi katsoa kuuluvan asetuksen N:o 1408/71 soveltamisalaan, joten sitä koskee sovellettavien lainsäädäntöjen kumuloitumiskielto.

33 Kuten yhteisöjen tuomioistuin on asiassa C-327/92, Rheinhold & Mahla, 18.5.1995 antamassaan tuomiossa (Kok. 1995, s. I-1223, 15 kohta) todennut, asetuksen N:o 1408/71 4 artiklassa määritellään asetuksen säännösten soveltamisala niin, että siitä käy ilmi, että yhteisön oikeuden sääntöjä sovelletaan sosiaaliturvajärjestelmiin kokonaisuudessaan. Saman tuomion 23 kohdassa yhteisöjen tuomioistuin on tarkentanut, että ratkaiseva merkitys asetuksen N:o 1408/71 soveltamisen kannalta on kulloinkin kyseessä olevan säännöksen ja asetuksen 4 artiklassa lueteltuja sosiaaliturvan aloja koskevan lainsäädännön välisellä yhteydellä, jonka on oltava suora ja riittävän asiaankuuluva.

34 Kuten komissio aivan oikein on todennut, CSG-maksulla on tällainen suora ja riittävän asiaankuuluva yhteys asetuksen N:o 1408/71 4 artiklassa lueteltuja sosiaaliturvan aloja koskevaan lainsäädäntöön, joten sitä voidaan pitää sellaisena maksuna, jota koskee kielto periä maksuja kahteen kertaan.

35 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 25 ja 26 kohdassa huomauttanut, CSG-maksu on — toisin kuin julkisen vallan yleisiä menoja kattamaan tarkoitetut maksut — nimenomaisesti tarkoitettu suoraan Ranskan sosiaaliturvan rahoittamiseen, koska siitä kertyvät tulot menevät Caisse nationale des allocations familiales -nimiselle perheavustusrahastolle ja Fonds de solidarité de vieillesse -nimiselle eläkerahastolle sekä lakisääteisiin sairausvakuutusjärjestelmiin. CSG-maksulla pyritään siten rahoittamaan nimenomaan niitä sosiaaliturvan aloja, joiden piiriin kuuluvat asetuksen N:o 1408/71 4 artiklassa tarkoitetut vanhuusetuudet, jälkeen jääneiden etuudet sekä sairaus- ja perhe-etuudet.

36 Tämä CSG-maksun yhteys Ranskan sosiaaliturvalainsäädäntöön ilmenee myös siitä, että kyseinen maksu on osittain tullut alhaisia ja keskitason palkkoja raskaasti rasittaneiden sosiaaliturvamaksujen tilalle ja sen ansiosta olemassa olevien maksujen korottamiselta on vältytty, minkä Ranskan hallitus itsekin on myöntänyt.

37 Tätä ei muuksi muuta se, että CSG-maksun suorittaminen ei oikeuta mihinkään suoraan ja yksilöitävissä olevaan vastikkeeseen etuuksien muodossa.

38 Asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan soveltamisen kannalta ratkaiseva kriteeri on nimittäin se, onko maksu nimenomaisesti tarkoitettu jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmän rahoitukseen. Etuuksien muodossa saatavan vastikkeen olemassaolo tai sen puuttuminen on tällöin yhdentekevää.

39 Näistä syistä komission ensimmäistä väitettä on pidettävä perusteltuna.

Perustamissopimuksen 48 ja 52 artiklan rikkomista koskeva väite

40 Komission mukaan Ranskassa asuvat Ranskan maan sosiaaliturvajärjestelmän piiriin kuuluvat maksuvelvolliset ovat eri asemassa verrattuna niihin maksuvelvollisiin, jotka asuvat tässä jäsenvaltiossa mutta ovat käyttäneet perustamissopimuksen 48 ja 52 artiklan mukaisia oikeuksiaan vapaaseen liikkuvuuteen ja sijoittautumiseen ja joiden on asetuksen N:o 1408/71 nojalla osallistuttava toisen jäsenvaltion sosiaaliturvajärjestelmän rahoitukseen. Koska Ranskan tasavalta ei ole ottanut huomioon tätä asemassa olevaa eroa, se on loukannut edellä mainituissa määräyksissä vahvistettua yhdenvertaisen kohtelun periaatetta.

41 Ranskan hallituksen mielestä sitä vastoin toisesta jäsenvaltiosta ansiotuloja tai niihin rinnastettavia tuloja saavat työntekijät ja ammatinharjoittajat ovat CSG-maksun suhteen asemassa, joka on rinnastettavissa tällaisia tuloja Ranskasta saavien työntekijöiden ja ammatinharjoittajien asemaan, jolloin ensin mainittuja ei syrjitä mitenkään. CSG-maksun suuruus ja määräytymisperuste ovat kyseisen hallituksen mukaan ensinnäkin kansalaisuudesta riippumatta samat kaikkia niitä Ranskassa asuvia kohtaan, jotka ovat verovelvollisia ulkomaantuloistaan. Ranskan hallitus katsoo, että CSG-maksu on näin ollen erottamaton osa verojärjestelmää, joka on täysin johdonmukainen niitä Ranskassa asuvia kohtaan, jotka kuuluvat Ranskan verotuksen piiriin. Toiseksi CSG-maksu kuuluu Ranskan tasavallan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tekemien kahdenvälisten sopimusten soveltamisalaan, mikä synnyttää oikeuden veron hyvitykseen tai ulkomaantulojen verovapauteen kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi.

Lopuksi Ranskan hallitus painottaa kyseisen maksun alhaisuutta: maksun suuruus on 1.1.1998 lähtien ollut 7,5 prosenttia palkasta ja 6,2 prosenttia ansiotuloihin rinnastettavista tuloista.

42 Tältä osin on huomattava, että vaikka CSG-maksua sovelletaan samalla tavalla kaikkiin Ranskassa asuviin, toisessa jäsenvaltiossa työskentelevien, joiden on asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan mukaan osallistuttava tämän valtion sosiaaliturvan rahoittamiseen, on lisäksi rahoitettava — vaikkakin vain osittain — asuinvaltion sosiaaliturvaa, kun taas muiden asukkaiden on suoritettava maksuja pelkästään viimeksi mainitun valtion järjestelmään.

43 Kuitenkin asetuksen N:o 1408/71 13 artiklassa vahvistetun yhden ainoan sovellettavan sosiaaliturvalainsäädännön säännön tarkoituksena on nimenomaan estää epäyhdenvertainen kohtelu, joka on seurausta sovellettavien lainsäädäntöjen kumuloitumisesta osittain tai kokonaan.

44 Kuten asetuksen N:o 1408/71 johdanto-osan kymmenennestä perustelukappaleesta ilmenee, yhden ainoan sovellettavan lainsäädännön periaatteella pyritään takaamaan "jäsenvaltion alueella toimivien kaikkien työntekijöiden ja ammatinharjoittajien yhdenvertainen kohtelu parhaalla mahdollisella tavalla".

45 Edellä sanotusta seuraa, että — kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 35 kohdassa huomauttanut — tämän väitteen esittäessään komissio vain tar-

kastelee perustamissopimuksen 48 ja 52 artiklan kannalta asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan yhteydessä jo todettua jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä. Koska CSG -maksujärjestelmä johtaa tämän artiklan vastaiseen epäyhdenvertaiseen kohteluun, se loukkaa samalla tavalla niitä perustamissopimuksen määräyksiä, joiden täytäntöön panemiseksi 13 artikla on annettu. Tällainen epäyhdenvertainen kohtelu muodostaa työntekijöiden ja ammatinharjoittajien vapaan liikkuvuuden esteen, jota ei asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan perusteella voida hyväksyä.

46 Ranskan hallituksen sen väitteen osalta, jonka mukaan Ranskan tasavallan kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tekemien kahdenvälisten sopimusten ansiosta CSG-maksu joka tapauksessa koskee vain suhteellisen pientä määrää niistä työntekijöistä ja ammatinharjoittajista, joita esillä oleva kanne koskee, ja jonka mukaan riidanalainen maksu on suuruudeltaan hyvin pieni, on riittävää todeta, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan perustamissopimuksen artiklat, jotka koskevat tavaroiden, henkilöiden, palvelujen ja pääomien vapaata liikkuvuutta, ovat yhteisön perusmääräyksiä, ja tämän vapauden kaikenlainen vähäinenkin rajoittaminen on kielletty (ks. asia C-49/89, Corsica Ferries France, tuomio 13.12.1989, Kok. 1989, s. 4441, 8 kohta).

47 Komission toinenkin väite on näin ollen perusteltu.

48 Kaikesta edellä todetusta seuraa, että Ranskan tasavalta ei ole noudattanut perustamissopimuksen 48 ja 52 artiklan sekä asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on edellyttänyt CSG-maksun suorittamista Ranskassa asuvien työntekijöiden ja ammatinharjoittajien ansiotulojen ja niihin

rinnastettavien tulojen osalta, vaikka kyseiset työntekijät ja ammatinharjoittajat eivät kyseisen asetuksen mukaan ole Ranskan sosiaaliturvalainsäädännön alaisia.

Oikeudenkäyntikulut

49 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista ja koska Ranskan tasavalta on hävinnyt asian, viimeksi mainittu on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Ranskan tasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen 48 ja 52 artiklan (joista on muutettuina tullut EY 39 ja EY 43 artikla) sekä sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY)**

N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2 päivänä joulukuuta 1996 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 118/97, 13 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se on edellyttänyt yleisen sosiaaliturvamaksun suorittamista Ranskassa asuvien työntekijöiden ja ammatinharjoittajien ansiotulojen ja niihin rinnastettavien tulojen osalta, vaikka kyseiset työntekijät ja ammatinharjoittajat eivät kyseisen asetuksen mukaan ole Ranskan sosiaaliturvalainsäädännön alaisia.

2) **Ranskan tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Rodríguez Iglesias		Moitinho de Almeida
Edward	Sevón	Schintgen
Gulmann	Puissochet	Hirsch
Jann	Ragnemalm	Wathelet

Julistettiin Luxemburgissa 15 päivänä helmikuuta 2000.

R. Grass
kirjaaja

G. C. Rodríguez Iglesias
presidentti